

UAREУКРАЇНЬКА
АСОЦІАЦІЯ
ВІДНОВЛЮВАНОЇ
ЕНЕРГЕТИКИЮридична адреса: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, б. 1
Поштова адреса: 01004, м. Київ, вул. Антоновича, б. 76, к.2
телефон/факс : (044) 289-38-83, info@uare.com.ua
Код ЄДРПОУ 39425040

Вих. № 08.02/2017

Від 08.02.2017р.

**Кому: Президенту України
П.О. ПОРОШЕНКУ****Копія:** Голові Національної комісії, що здійснює
Державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
Вовку Д.В.Голови Української асоціації відновлюваної енергетики
Оржеля О.А.

*Щодо усунення перешкод розвитку
бізнесу в Україні через скасування рішення НКРЕКП
щодо необґрунтовано завищених величин питомої
вартості нестандартного приєднання електроустановок
до електричних мереж на 2017 рік.*

Вельмишановний Петре Олексійовичу!

Українська асоціація відновлюваної енергетики, що представляє інтереси провідних виробників електричної енергії з відновлюваних джерел, засвідчує Вам свою повагу та звертається із проханням розгляду можливості усунення перешкод розвитку відновлюваної енергетики в Україні та бізнесу в цілому.

Рішення Національної комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), щодо величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік від 31.01.2017 ставить під загрозу розвиток національного бізнесу та зростання української економіки через його антиінвестиційну (спричинює погіршення інвестиційного клімату в країні) та антинаціональну сутність.

Дане рішення НКРЕКП розроблялося з ціллю забезпечення прозорого механізму приєднання нових об'єктів до електромережі, **проте розміри ставок на дану послугу є завищеними (в 6-9,4 разів) та необґрунтованими.**

Замість виконання своєї початкової місії з протидії корупції, унеможливлення будь-яких зловживань та балансування інтересів енергетичної галузі та національної економіки, український бізнес отримав гучний і чіткий негативний сигнал, який ставить під сумнів зваженість та збалансованість прийняття рішень НКРЕКП та вказує, навпаки, на наявність корупційної складової у визначенні величини питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж окремим обленерго. Крім того, новий документ не

передбачає ніяких зобов'язань монополістів-обленерго покращити якість та швидкість надання послуг, відсутні будь-які гарантії для нових споживачів та генерації.

Затвердження вартості приєднання на запропонованому Регулятором рівні може негативно відобразитися на енергетичній галузі, особливо на введенні нових потужностей розподіленої генерації та, в результаті, привести до повного призупинення її розвитку через неможливість понесення генеруючими підприємствами додаткових витрат на приєднання. Значним чином зміни вплинуть на галузь відновлюваної енергетики, якою здебільшого представлені нові потужності. Даний перебіг подій суперечить взятим Україною на себе зобов'язань перед Європейським Співтовариством щодо збільшення частки ВДЕ в енергетичному балансі країни та прийнятим стратегічним державним документам (Національний план дій з відновлюваної енергетики до 2020 року, Енергетична стратегія України на період до 2035 року та ін.), підриває і без того не надто позитивний імідж країни. Встановлення безпідставно завищених ставок на приєднання може відкинути Україну далеко назад в процесі виконання своїх зобов'язань, забезпеченні візової лібералізації України з ЄС (яка поставлена на паузу), перенести Україну на найнижчі позиції в світових рейтингах та стати для нас «точкою неповернення», після перетинання якої Регулятор і відповідно влада остаточно втратить довіру суспільства.

Ініціативи щодо встановлення прозорості механізму приєднання та протидії корупції можуть трансформуватися в знищення інвестиційного клімату в країні. Невиважені та антинаціональні рішення комісії можуть знищити не лише життєво важливу енергетичну галузь України, машинобудування, будівництва нерухомості, а й будь-яку форму малого та середнього бізнесу, який планує приєднатися до електричних мереж (> 160кВт). Значних втрат зазнає також багатообіцяючий до цього часу (завдяки своєму потенціалу) агросектор, що в свою чергу погіршить показники експорту і відповідно зменшить валютну виручку, зумовлюючи і без того значну девальвацію національної валюти. Зросте вартість новозбудованої житлової та комерційної нерухомості. Фактично затвердження завищеної плати за приєднання до електричних мереж унеможливить створення нових виробництв і може вкрай негативно вплинути на інвестиційний клімат та знизити конкурентоспроможність України у залученні іноземного капіталу.

З відмовою інвесторів вкладати кошти у стратегічні галузі економіки Україна фактично втратить можливість створення нових робочих місць. В кінцевому результаті може бути зафіксована стагнація зростання рівня ВВП та зупинка процесу економічного відновлення.

Звертаємо Вашу увагу на наступні основні негативні наслідки від прийняття відповідного рішення Регулятора, які говорять про те, що дане рішення має велику кількість корупційних ризиків та призведе до погіршення економічної ситуації в країні:

1. Вартість приєднання збільшується в 6 разів.

За інформацією учасників ринку, ставки нестандартного приєднання коливалася (до моменту прийняття рішення НКРЕКП 31.01.2017- далі «рішення НКРЕКП») в діапазоні 1000-2500 грн/кВт. Відповідно до нового рішення НКРЕКП, даний показник зростає 3094 – 9428 грн/кВт. Це, по суті, лише право на приєднання до мереж обленерго.

2. Плата за проведення ліній оплачується додатково і переходить у власність обленерго.

До питомої вартості приєднання 1 кВт додається також лінійна складова згідно проекту конкретного заявника, яка, як правило, через тиск та відмову в обслуговуванні та, відповідно, подачі напруги на новостворену лінію, буде безоплатно передана на баланс обленерго, що

таким чином збільшить його капіталізацію за рахунок інвестора.

3. Прийняття середніх значень для компаній, які не подали розрахунки.

НКРЕКП встановило для більшої половини обленерго середню величину ставки нестандартного приєднання на 2017 рік на рівні 6,094грн/кВт. При цьому враховувалися дані лише по 11 обленерго з розривом між граничними значеннями більш, ніж в 3 рази.

Відповідно до цього визначена середня величина питомої вартості в багатьох випадках може бути далека від реальності. Не отримання необхідних матеріалів для встановлення ставок від ліцензіатів – недолік та неефективність роботи НКРЕКП, а сплатить за це споживач.

4. Розрив приватизаційної та оціночної (при розрахунку ставки на приєднання) вартості активів обленерго.

Оцінка активів обленерго, яка врахована в формулі розрахунку ставок на нестандартне приєднання, повинна бути прозорою та економічно доцільною (з урахування коефіцієнтів оптимізації завантаження трансформаторних підстанцій, оптимальної конфігурації мереж і т.п.).

Приватизаційна вартість обленерго була одна, потім, відповідно до нової методики оцінки відновлюваної вартості, їх переоцінили в декілька (іноді в десятки) разів більше, що не відповідає реальній ринковій вартості цих активів. Підтвердженням цього також є фактор того, що оцінені по новій методиці державні пакети акцій обленерго (зокрема Хмельницькобленерго) не представляють інтересу для інвестора.

Так, наприклад, приватизаційна вартість Харківобленерго склала близько \$112 млн ([65% за \\$73 млн](#)). Враховуючи, що на балансі Харківобленерго на даний час знаходяться трансформатори загальною потужністю [8417,655 MVA](#) (8417,655 МВт), приватизаційна вартість на 1кВт складає \$14,46 дол США (390,5 грн/кВт за курсом НБУ 27 грн/\$) при встановленій вартості приєднання в даному регіоні [6094](#) грн/кВт. Різниця – більше ніж в 15 разів.

Крім того, деякі активи обленерго насправді є пасивами. Інфраструктура обленерго була розвинена для економіки колишнього СРСР. Тепер, коли вже на місці наявної інфраструктури обленерго вже нема виробництва (прикладом можуть бути підприємства воєнно-промислового комплексу, виробництва, орієнтованого на радянські часи), а створення нового не планується або не потребує такої потужності – ця інфраструктура вже є не активом, а пасивом (фактично металоломом). Згідно ж з методикою ці активи переоцінюються по повній вартості.

5. Подвійна оплата.

В реальності обленерго отримують кошти на модернізацію та відновлення з двох джерел: [інвестиційної програми](#), яка закладається в тариф на електроенергію, та в вартості приєднання, як будуть кореспондуватися ці потоки?

6. Подавлення розвитку регіонів через недосконалу методику.

При використаному НКРЕКП підході в визначенні розмірів ставки нестандартного приєднання Регулятор мотивує збільшення підключень в уже добре розвинутих регіонах (Київ, Дніпро, де найнижчі ставки), в той час, коли регіони з менш розвинутою енергетичною інфраструктурою (Полтава, Суми) втрачають шанс залучити нові інвестиції, відповідно створити нові робітні місця, наповнити місцевий бюджет.

Це обумовлене конфігурацією мереж, зокрема віддаленістю споживачів один від одного. Так для забезпечення споживачів в деяких обленерго необхідно мати значну лінійну складову (повітряні та кабельні лінії), але через невелику кількість споживачів трансформаторна потужність обленерго виходить невеликою. Отже відновлювальна вартість такого обленерго значна (більший чисельник), а трансформаторна потужність не велика (менший знаменник), що означає велике значення питомої вартість нестандартного приєднання.

7. Соціальний аспект. Вимивання коштів з бюджету в обленерго.

При будівництві нових бюджетних установ (шкіл, лікарень, дитсадків, пожежних частин тощо) та стратегічних державних об'єктів (військових частин, заводів та ін.) завищена ставка нестандартного приєднання буде сплачуватися на загальних підставах. При цьому, виходить, що кожен українець буде платити двічі, через податки в державний та місцеві бюджети та обленерго безпосередньо за приєднання.

8. Неврахування особливостей локальної ознаки розподіленої генерації при встановленні ставок на приєднання.

В Постанові НКРЕКП не розрізняються величини плати за приєднання для двох категорій заявників: генерації та споживачів. Діапазон потужностей від 160 кВт до 5 МВт представляє собою масштаби розподіленої генерації, а саме така генерація є фактором стабільності енергосистеми та зменшення втрат в мережах.

9. Високі ставки на приєднання сприяють процвітанню корупції.

Високі ставки на приєднання стимулюють корупцію в країні, а далеко не подавляють її. Тепер звичною практикою для маніпуляцій стане торгівля отриманими раніше, до прийняття нової методики визначення вартості нестандартного приєднання, проте не реалізованими ТУ (технічними умовами), за якими не потрібно платити завищені ставки на приєднання, оформлення їх «заднім числом» і т.п.

10. Знищення бізнесу. Відсутність економічного зростання.

Завищені ставки демотивують розвиток малого та середнього бізнесу, сприяють підвищенню вартості продукції для кінцевого споживача, зменшуючи при цьому конкурентоспроможність українських товарів на внутрішньому та зовнішніх ринках, погіршується показники торгового балансу, зниження ВВП, потрапляє під ризик вся українська економіка.

Таким чином, маємо наступні негативні наслідки:

1. *НКРЕКП ухвалила нові завищені, економічно необґрунтовані ставки нестандартного приєднання для обленерго.*

2. *Нерівномірний розвиток регіонів України. В деякі регіони інвестувати стане невигідно через дороге приєднання до мереж.*
3. *На модернізацію мереж обленерго візьмуть кошти двічі: через тариф в рамках інвестиційної програми та через плату за приєднання.*
4. *Вартість вітчизняних товарів зростає в ціні. Кожний квадратний метр нової нерухомості коштуватиме більш, ніж на 10% дорожче.*
5. *Аналогічно зростає вартість будівництва соціальних об'єктів нових садків, шкіл, лікарень тощо – відповідно витратиться більше коштів платників податків на користь обленерго.*
6. *Оцінка активів обленерго, врахована при розрахунках питомої вартості приєднання є економічно недоцільною, а її правильність сумнівною.*
7. *Плата за проведення ліній (лінійна складова) оплачується додатково і не входить у питому вартість приєднання. Обленерго збільшують свою капіталізацію за рахунок інвестора.*
8. *З'являються нові можливості для маніпуляцій та корупції.*
9. *Розвиток розподіленої генерації, який є фактором зменшення втрат в мережах через високі ставки приєднання до електричних мереж стає нерентабельним.*
10. *Антиінвестиційне рішення Регулятора має надзвичайно негативний ефект на українську економіку.*

Враховуючи вищезазначене, звертаємось до Вас, пане Президенте, з проханням щодо можливого сприяння в усуненні перешкод для українського бізнесу та економічного зростання України через скасування рішення НКРЕКП щодо необґрунтовано завищених величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік.

З повагою
Голова УАВЕ

О. Оржель